

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Justitie en
Veiligheid**

Turfmarkt 1472511 DP
Den Haag
Postbus 16950 2500 BZ
Den Haag

Ons kenmerk

4487213

Uw kenmerk

2023Z01825

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 30 maart 2023

Onderwerp Antwoorden Kamervragen op de vragen van de leden Michon-Derkzen
en Becker (beiden VVD) n.a.v. het bericht in de Telegraaf

In antwoord op uw brief van 3 februari 2023 deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van de leden Michon-Derkzen en Becker (beiden VVD) naar aanleiding van het bericht 'Zelfbenoemde salafistenpolitie zaait angst in moskeeën: moslims met 'verkeerd geloof' aan schandpaal genageld; AIVD en NCTV waarschuwen: salafistische aanjagers worden steeds grover en mondiger', mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, beantwoord worden zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

Vragen van de leden Michon-Derkzen en Becker (beiden VVD) aan de ministers van Justitie en Veiligheid en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht 'Zelfbenoemde salafistenpolitie zaait angst in moskeeën: moslims met 'verkeerd geloof' aan schandpaal genageld; AIVD en NCTV waarschuwen: salafistische aanjagers worden steeds grover en mondiger' (ingezonden 3 februari 2023, 2023Z01825)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht "Zelfbenoemde salafistenpolitie zaait angst in moskeeën: moslims met 'verkeerd geloof' aan schandpaal genageld; AIVD en NCTV waarschuwen: salafistische aanjagers worden steeds grover en mondiger"? 1)

Antwoord op vraag 1

Ja, daar ben ik bekend mee.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het fenomeen 'salafistenpolitie' de integratie van de moslimgemeenschap tegenwerkt en bovendien een parallelle samenleving lijkt te bevorderen? Bent u het voorts met de stelling eens dat dit fenomeen om die redenen stevig aangepakt moet worden?

Antwoord op vraag 2

Het kabinet staat er pal voor dat eenieder in Nederland in vrijheid, binnen de kaders van de rechtstaat, met elkaar kan samenleven. De vrijheid van religie is verankerd in onze Grondwet. Dat betekent dat iedereen in vrijheid zijn of haar religie of levensovertuiging moet kunnen belijden zoals hij of zij dat wil. Het is in strijd met de beginselen van de Nederlandse democratische rechtsstaat wanneer mensen anderen bedreigen en dwingen tot een specifieke beleving en uiting van hun religie. Uitingen en gedragingen als het zaaien van angst en bedreiging worden niet getolereerd. De overheid (lokaal en landelijk) heeft hier de taak om dergelijk gedrag te signaleren en mensen in een kwetsbare positie te ondersteunen. Indien er sprake is van strafbare feiten is het aan het Openbaar Ministerie om hiertegen op te treden.

De door de Telegraaf gehanteerde term "salafistenpolitie" herken ik niet. Wel ben ik bekend met het fenomeen dat een aantal individuen, zogenaamde salafistische aanjagers, antidemocratische, intolerante en onverdraagzame uitingen doen over moslims en niet-moslims. De NCTV heeft de problematische gedragingen binnen het salafisme de afgelopen jaren vaker geïdentificeerd, waaronder in meerdere Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland. Deze antidemocratische, intolerante en onverdraagzame uitingen en gedragingen acht ik zeer onwenselijk. Voor de volledigheid wil ik aantekenen dat 'salafistenpolitie' bij een strikte definitie zou kunnen duiden op een organisatie met bevoegdheden die belast is met onder andere handhavende taken, dit is niet aan de orde.

Vraag 3

Klopt het dat de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) al langer waarschuwt voor salafistische predikers van tweede en derde generatie? Wat kan de Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten bijdragen aan de aanpak? Wanneer ontvangt de Kamer de nota naar aanleiding van het verslag? Wat kan de NCTV nu niet, in afwachting van de nota van wijziging bij het wetsvoorstel grondslag gegevensverwerking NCTV? Wanneer wordt deze nota van wijziging ingediend?

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Antwoord op vraag 3

Er is al langer zorg over de rol van salafistische aanjagers. De NCTV heeft problematische gedragingen binnen het salafisme in de vorm van antidemocratische, intolerante en onverdraagzame elementen de afgelopen jaren vaker geduid, waaronder in meerdere Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland. Zoals beschreven in het laatste Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 57¹ gaat de zorg uit naar een kleine groep individuen, salafistische aanjagers binnen de beweging, die zowel online als offline aansporen tot antidemocratische, intolerante of onverdraagzame uitingen en/of gedragingen. Deze problematische gedragingen zouden, naast grote druk op individuen, op termijn kunnen leiden tot polarisatie in de samenleving en ondermijning van de democratische rechtsorde: de verhoudingen in de samenleving tussen burgers en overheid en tussen burgers onderling.

Daarnaast staat in Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 57 dat de nieuwe generatie salafistische predikers in Nederland een meer pragmatische opstelling laat zien. Het is voorlopig onduidelijk welke gevolgen deze koerswijziging heeft voor de dreiging van ondermijning van de democratische rechtsorde door problematisch gedrag vanuit het salafistisch gedachtegoed.

Ten behoeve van de Taskforce Problematisch gedrag en ongewenste buitenlandse financiering, alsmede op verzoek van lokale overheden, verstrekte de NCTV duidingen over individuele personen, ook over salafistische aanjagers. Hierbij werd ook geput uit gegevens die het monitoren van internet hadden opgeleverd. Met deze activiteit is de NCTV gestopt per april 2021 en deze mogelijkheid komt ook niet meer terug in de nota van wijziging van het wetsvoorstel grondslag gegevensverwerking NCTV.

Voor wat betreft de nota van wijziging wetsvoorstel grondslaggegevensverwerking NCTV, wordt deze zo snel mogelijk aan de Raad van State voorgelegd voor advies. Daarna wordt de nota van wijziging aan de Tweede Kamer aangeboden. Zonder het raadplegen van openbare bronnen, zoals sociale media, kan de NCTV nieuwe ontwikkelingen met relevantie voor de nationale veiligheid niet in een vroeg stadium signaleren en, op basis van die kennis, zijn coördinerende taken met betrekking tot terrorismebestrijding en nationale veiligheid uitvoeren. Dit kan ook effect hebben op bijvoorbeeld de ontwikkeling van beleid en de ondersteuning aan gemeenten door de NCTV. Deze taken en verantwoordelijkheden kunnen nu niet ten volle worden waargemaakt.

Het Wetsvoorstel gegevensverwerking casuoverleggen radicalisering en terroristische activiteiten speelt een rol, wanneer er signalen zijn dat er sprake is

¹ Kamerstukken II, 2022-2023, 29754, nr. 653.

van mogelijke radicalisering, gewelddadig extremisme of terrorisme. Deze signalen kunnen via bijvoorbeeld gemeenten of politie worden ingebracht in het multidisciplinaire casusoverleg radicalisering. Dit kan ook als vanuit de salafistische ideologie een uiting doet of gedrag vertoont waar een (gewelddadig) extremistische of terroristische dreiging vanuit gaat.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Vraag 4

Is er, vanuit de NCTV, vanuit de politie of vanuit gemeenten continu zicht op dit soort radicale salafisten, waarvan in het Telegraafartikel 4 individuen bij naam worden genoemd, en zijn er voldoende mogelijkheden om informatie over radicale uit te wisselen? Hoe groot is de groep radicale salafisten in Nederland?

Antwoord op vraag 4

Zoals in meerdere Dreigingsbeelden Terrorismen Nederland is opgenomen gaan de zorgen over een beperkt aantal individuen die problematisch gedrag vanuit een salafistische ideologie aanjagen. Exacte aantallen zijn niet vast te stellen, maar hun invloed op de islamitische gemeenschap is disproportioneel groot, onder meer door hun dominante aanwezigheid op het internet. De NCTV doet geen onderzoek naar personen die problematisch gedrag vertonen, omdat dit niet de taak is van de NCTV en daar ook geen wettelijke grondslag voor bestaat. Zie voor de bevoegdheden van de NCTV ook het antwoord op vraag 3. Wel vervaardigt de NCTV fenomeenanalyses over fenomenen en hun bredere context in het kader van de nationale veiligheid en het vergroten van de weerbaarheid. In deze fenomeenanalyses worden geen persoonsgegevens verwerkt.

Vanuit de politie is er niet continu zicht op radicale salafisten zoals bedoeld in het krantenartikel, dat is ook niet de taak van de politie. De politie kan onderzoek doen naar personen wanneer zij verdacht worden van het plegen van een strafbaar feit, zoals bijvoorbeeld het zaaien van haat of het aanzetten tot discriminatie en geweld. Het uitwisselen van informatie kan alleen door organisaties indien zij een grondslag hebben voor het ontvangen en verwerken van persoonsgegevens, zoals de politie informatie kan delen op basis van de Wet politiegegevens. Binnen dit kader werken veiligheidspartners als de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst en politie goed met elkaar samen. Indien hier een grondslag en aanleiding voor is, kan er tevens informatie worden gedeeld met gemeenten.

Vraag 5

In hoeverre zijn er op dit moment voldoende mogelijkheden voor Nederlandse diensten om signalen over salafistische aanjagers tijdig te delen in Europees verband, bijvoorbeeld via Eurojust en Europol? Acht u het wenselijk dat betrokkenheid van Eurojust en Europol wordt geïntensiveerd bij de aanpak van salafistische aanjagers?

Antwoord op vraag 5

Voor de uitleg over de mogelijkheid om informatie uit te wisselen met Europol, verwijs ik u graag naar het antwoord op uw Kamervragen over het bericht over schietpartij gayclub Oslo van 5 september 2022.² Samengevat bieden de systemen en platformen bij Europol in beginsel voldoende mogelijkheden tot het snel uitwisselen van informatie over (mogelijk) terrorisme. Alleen als er sprake is

² Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3897.

van (mogelijk) terrorisme, het uit ideologische motieven plegen van op mensenlevens gericht geweld, dan wel het aanrichten van maatschappij-ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke ondermijning en destabilisatie te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen of politieke besluitvorming te beïnvloeden, kan er informatie uitgewisseld worden. Indien er signalen over en/of gedragingen van individuele radicale salafistische aanjagers zijn, moet zorgvuldig worden gewogen of deze als terroristisch kunnen worden beschouwd.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Op 28 juni 2022 is de aangepaste Europolverordening in werking getreden. Europols bevoegdheid om grote en complexe datasets te verwerken is daarbij verduidelijkt; dit kan bijdragen aan de effectiviteit onderzoeken die worden uitgevoerd naar terrorisme. Daarnaast is Europols bevoegdheid om data uit te wisselen met private partijen enigszins uitgebreid, bijvoorbeeld om de verspreiding van online content die verband houdt met terrorisme te voorkomen. Er wordt eveneens onderhandeld over aanpassing van de Prüm-verordening en een nieuwe richtlijn over informatie-uitwisseling om informatie-uitwisseling tussen rechtshandhavingsautoriteiten in het kader van het voorkomen, opsporen en onderzoeken van strafbare feiten te versnellen en te verbeteren. Met deze inzet wordt ervoor gezorgd dat ook internationaal alle instrumenten aanwezig zijn om – daar waar nodig – informatie met elkaar uit te kunnen wisselen.

In deze samenwerkingsverbanden is de politie gebonden aan de kaders die de Wet politiegegevens (Wpg) stelt aan informatie-uitwisseling. De Wpg verplicht weliswaar tot het ter beschikking stellen van politiegegevens met andere EU/EER landen, maar staat niet toe dat zachte signalen over personen die zich mogelijk bezig zouden kunnen houden met het beramen of plegen van terroristische misdrijven worden verstrekt aan het buitenland (art. 5:3, lid 8 jo art. 5:1, lid 4 Bpg).. Deze personen zijn (nog) geen verdachte. Ook de informatie-uitwisseling met Europol kent deze beperking. De praktijk laat echter zien dat de mogelijkheid om in individuele gevallen met collega-diensten over deze personen te overleggen wenselijk kan zijn. Bijvoorbeeld met buurlanden omdat die personen grensoverschrijdend actief zijn in Nederland en in die buurlanden. Binnen Schengen worden zij namelijk op geen enkele manier gehinderd door grenzen.

Vraag 6

Nu de Tweede Kamer heeft ingestemd met de uitvoeringswet Terroristische Online Inhoud (TOI) en de Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM) operationeel is; welke concrete rol heeft de ATKM in de aanpak van deze online salafistische aanjagers en hoe is deze rol wettelijk verankerd, aangezien u in antwoorden op de vragen van de leden Becker en Rajkowski deze rol benoemt in de aanpak van dit soort online terreur?

Antwoord op vraag 6

De Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal zal na aanvaarding van de Uitvoeringswet Terroristische Online inhoud -verordening door Eerste- en Tweede Kamer de taken van bevoegde autoriteit uit deze verordening gaan uitvoeren. De autoriteit zal rond de zomer operationeel zijn. Deze verordening kent een strikte doelbinding gericht op het tegengaan van verspreiding van terroristische online-inhoud. Met oprichting van de Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal wordt het mogelijk om op te treden tegen terroristische online content in de zin van de verordening. Deze

autoriteit bezit geen opsporingsbevoegdheden. Dit betekent concreet dat zij op kunnen treden tegen salafistische aanjagers als hun online uitingen een terroristisch karakter hebben. Het is aan het Openbaar Ministerie om te besluiten welke uitingen hieronder vallen en of personen strafrechtelijk onderzocht en eventueel strafrechtelijk vervolgd moeten worden.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Ter bevordering van de coördinatie van de te nemen maatregelen overlegt de Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal over de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden met de politie, het Openbaar Ministerie, de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst en Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (op grond van artikel 8 van de Uitvoeringswet Terroristische Online inhoud-verordening). De Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal kan een verwijderingsbevel uitvaardigen ten aanzien van terroristische online-inhoud en aanbieders van hostingdiensten middels een blootstellingsbesluit verplichten specifieke maatregelen te treffen.

Vraag 7

Wanneer kwalificeren salafistische uitingen als terroristisch? Vallen andere extremistische dan wel antidemocratische salafistische uitingen niet onder de reikwijdte van de ATKM? Zo nee, wat zijn de mogelijkheden om dit soort uitingen aan te pakken?

Antwoord op vraag 7

Zoals reeds aangegeven vind ik antidemocratische, intolerante en onverdraagzame uitingen absoluut onwenselijk. Een uiting kan als terroristisch worden gekwalificeerd wanneer deze vanuit van een ideologisch motief oproept tot het plegen van op mensenlevens gericht geweld, dan wel het aanrichten van maatschappij-ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke ontwrichting en destabilisatie te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen of politieke besluitvorming te beïnvloeden.

Alleen uitingen die dermate ernstig zijn dat deze onder de definitie van terroristische content geschaard kunnen worden, vallen onder de bevoegdheid van de Autoriteit Online Terroristische en Kinderpornografisch Materiaal. Wat wordt gedefinieerd als terroristische inhoud staat omschreven in de Terroristische Online Inhoud-verordening, waarvoor wordt verwezen naar Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PBL 88 van 31.3.2017, blz. 6). Het gaat daarbij kort gezegd om materiaal dat direct of indirect aanzet tot het plegen van terroristische misdrijven (bijvoorbeeld verheerlijking), anderen aanspoort om terroristische misdrijven te plegen of daaraan een bijdrage te leveren, anderen aanspoort deel te nemen aan de activiteiten van een terroristische groepering, instructies biedt voor het maken of gebruiken van explosieven of andere wapens, met als doel een terroristisch misdrijf te plegen of daaraan een bijdrage te leveren of een dreiging vormt om een terroristisch misdrijf te plegen.

Extremistische en/of antidemocratische, intolerante danwel onverdraagzame salafistische uitingen die niet als terroristisch te kwalificeren zijn, kunnen niet door deze autoriteit worden opgepakt. Wel deelt het kabinet de zorg over de online verspreiding van extremistische en/of antidemocratische, intolerante danwel onverdraagzame uitingen, salafistisch of anderszins, en het schadelijke

effect dat dergelijke uitingen op termijn kunnen hebben op onze democratische rechtsorde. Ik heb onder andere in de brief van 23 februari jl. naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie Justitie en Veiligheid, toegezegd een strategie voor de aanpak van online radicalisering aan uw Kamer te sturen, waarin ook wordt ingegaan op het online handelingsperspectief ten aanzien van dit soort content.³

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Wel is de Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties in voorbereiding. Dit wetsvoorstel wil tegengaan dat ontvangen donaties bij maatschappelijke organisaties zorgen voor onwenselijke buitenlandse beïnvloeding. De burgemeester, het openbaar ministerie (OM) en andere aangewezen overheidsinstanties krijgen de bevoegdheid om bij een maatschappelijke organisatie gericht navraag te kunnen doen naar buitenlandse giften en als het hoge giften zijn te vragen naar de persoon van de donateur. Het tweede deel van het wetsvoorstel betreft stichtingen en is bedoeld om misbruik van financieel-economische aard, zoals witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan. Stichtingen zijn nu al verplicht om een balans en staat van baten en lasten op te stellen. Het wetsvoorstel verplicht stichtingen om deze financiële stukken voortaan te deponeren bij het handelsregister. De informatiepositie van diensten met controle-, toezichts- en opsporingstaken wordt zo vergroot.

Vraag 8

Hoe staat het met het vaststellen van een juridische definitie van problematisch gedrag zodat ook geacteerd kan worden op ondermijnende uitingen die niet terroristisch/strafbaar zijn, maar wel anti-integratief, anti-rechtstatelijk dan wel anti-democratisch?

Antwoord op vraag 8

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs heeft de Landsadvocaat om advies gevraagd inzake ingrijpen tegen antidemocratische, intolerante en onverdraagzame scholing bij informele lesinstituten.⁴ In dit advies is op verzoek van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid meegenomen in hoeverre de Landsadvocaat het mogelijk acht om te komen tot een juridische definitie van problematisch gedrag.⁵

In zijn advies geeft de Landsadvocaat aan dat er geen overkoepelende juridische definitie te geven valt van het begrip 'problematisch gedrag' op basis waarvan kan worden ingegrepen.⁶ Onder problematisch gedrag vallen gedragingen van personen of groepen die voornamelijk binnen de grenzen van de wet vallen, maar tot aantasting en ondermijning van de democratische rechtsorde kunnen leiden.⁷ Dit betreft een spectrum aan gedragingen waarbij de ernst gradaties kent, derhalve ligt een conventionele juridische definitie niet voor de hand. Gezien de urgentie van het probleem eindigt de zoektocht daar niet. De Landsadvocaat acht het wel voorstelbaar om een norm te formuleren op deelaspecten van problematisch gedrag, die toepassing van een (nieuw) instrument kan rechtvaardigen. Zo werkt de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs op dit moment aan een nieuwe wettelijke norm voor informele lesinstituten. In die norm zal binnen de grenzen van het grondwettelijk kader worden beschreven welk

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022-2023, 2023Z03236

⁴ Kamerstukken II, 2022/23, 31 293 en 31 289, nr. 653.

⁵ Kamerstukken II, 2021/22, 35 228, nr. 39

⁶ Kamerstukken II, 2022/23, 31 293 en 31 289, nr. 653.

⁷ Kamerstukken II, 2020/21, 35 228, nr. 33

aspect van problematisch gedrag op informele scholen kan leiden tot het treffen van een maatregel.⁸

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Vraag 9

Welke bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke mogelijkheden ziet u om radicale en ondermijnende salafisten aan te pakken?

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Antwoord op vraag 9

Bij wetsovertreding is de rol van de overheid: handhaven, straffen en recidive voorkomen. Indien er sprake is van strafbare feiten is het aan het Openbaar Ministerie om hiertegen op te treden. Het ligt anders bij gedragingen, die veelal binnen de grenzen van de wet vallen; zoals het ondermijnen van de democratische rechtsorde: het aantasten van verhoudingen tussen de burger en de overheid en tussen burgers onderling en daarmee de sociale stabiliteit. Al deze elementen bepalen welk type overheidshandelen passend, effectief en proportioneel is. De overheid heeft de taak om gedragingen die tot aantasting en ondermijning van de democratische rechtsorde leiden, te signaleren en tegen te gaan. Deze aanpak zal echter vaak niet-justitieel van aard zijn overeenkomstig de zogenoemde driesporenaanpak.⁹ Een gemeente kan deze aanpak inzetten om tot juiste combinatie van interventies te komen in de specifieke lokale context.

Aanvullend en meer specifiek zal in het tweede kwartaal van dit jaar uw Kamer het wetsvoorstel dat bij maatschappelijke organisaties financiële transparantie kan afdwingen als sprake is van ondermijning van de democratische rechtsorde, ontvangen. Daarnaast bent u in november 2022 door de Minister van OCW geïnformeerd over het traject inzet op kwaliteitsverbetering en toezicht op informele scholing.¹⁰

Vraag 10

Kunt u aangeven of de Taskforce Problematisch gedrag en ongewenste buitenlandse financiering bekend is met het fenomeen van de zelfbenoemde salafistenpolitie? Zo nee, waarom zijn zij daar niet mee bekend? Zo ja, waaruit bestaat hun aanpak en welke concrete actie hebben zij tot nu toe ondernomen in welke gemeenten?

Antwoord op vraag 10

In de Taskforce Problematisch gedrag en ongewenste buitenlandse financiering werken de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Justitie en Veiligheid (waaronder de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (waaronder de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst), Buitenlandse Zaken, Onderwijs Cultuur en Wetenschap samen met politie en gemeenten aan kennisdeling en handelingsperspectief over fenomenen waarbinnen sprake is van problematisch gedrag. Het gaat hierbij om fenomenen waarbij mogelijk sprake is van ondermijning van de democratische rechtsorde. Van de genoemde partijen hebben alleen de politie, de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap een juridische grondslag om (beperkt) persoonsgegevens te mogen verwerken in het kader van hun specifieke

⁸ Kamerstukken II, 2022/23, 31 293 en 31 289, nr. 653.

⁹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2018/19, 29 614, nr. 108.

¹⁰ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022/23, 31293, nr. 653.

taken.¹¹ SZW heeft deze juridische grondslag dus niet. Als gevolg daarvan geeft SZW aan dat sinds april 2021 in Taskforce-verband geen persoons- of organisatie duidingen meer gedaan. Gemeenten kunnen nog wel door de Taskforce geadviseerd worden over mogelijke oorzaken en handelingsperspectief ten aanzien van problematisch gedrag met aandacht voor de lokale context zonder daarbij persoonsgegevens te verwerken. Op dit moment geeft SZW aan dat geen van de gemeenten die samenwerken met de Taskforce vragen gesteld over de in het krantenartikel aangehaalde vorm van problematisch gedrag.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

Vraag 11

Kan het voorbeeld dat in het Telegraafartikel wordt genoemd, waarbij blijkt dat er adresgegevens en andere informatie uit de persoonlijke levenssfeer van gematigde imams worden gedeeld in WhatsApp- en of andere online groepen, worden gekwalificeerd als strafbare doxing, daar dit het delen van persoonsgegevens met intimiderende doeleinden betreft? Klopt het dat het Openbaar Ministerie zonder aangifte een onderzoek naar strafbare doxing kan starten?

Antwoord op vraag 11

Het delen van persoonsgegevens over gematigde imams vind ik zeer kwalijk. Het is echter niet aan mij om een uitspraak te doen of de genoemde voorbeelden strafbaar zijn. Het wetsvoorstel Strafbarestelling gebruik persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden, dat op dit moment aanhangig is bij de Eerste Kamer stelt het zich verschaffen, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen van persoonsgegevens van een ander of een derde met het oogmerk om die ander vrees aan te (laten) jagen, ernstige overlast aan te (laten) doen of hem in de uitoefening van zijn ambt of beroep ernstig te (laten) hinderen, strafbaar. Als persoonsgegevens, waaronder adressen, van anderen worden gedeeld met dat oogmerk, zal sprake zijn van strafbare doxing. Na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel kan het Openbaar Ministerie daar een onderzoek naar laten starten en vervolging instellen als dat aangewezen is. Een aangifte van een slachtoffer is daarvoor niet vereist.

Vraag 12

Waar kan een imam terecht indien hij bedreigd wordt? Is er vanuit uw departement zicht op de groep bedreigde imams? Hoe worden zij bijgestaan?

Antwoord op vraag 12

Wanneer een burger bedreigd wordt, raadt de politie aan om hiervan aangifte te doen. Wanneer iemand ervoor kiest om liever alleen een melding te doen of een misdaad anoniem te melden, zijn hier natuurlijk ook de gebruikelijke manieren voor bij de politie.

Er is vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid als het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geen begeleiding voor deze specifieke groep. Op

¹¹Stenogram POCOB-debat, blz. 44-7-40

https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2020A03068

Kamerstukken II, 2020/21, 30 821, nr. 180.

Kamerstukken II, 2020/21, 35 228, nr. 39.

Kamerstukken II, 2021/22, 3119 Aanhangsel

gemeentelijk niveau is er natuurlijk wel contact met religieuze leiders binnen de gemeenten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
4487213

1) Telegraaf, 28 januari 2023, Zelfbenoemde salafistenpolitie zaait angst in moskeeën: moslims met 'verkeerd geloof' aan schandpaal genageld via <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1295674052/zelfbenoemde-salafistenpolitie-zaait-angst-in-moskeeen-moslims-met-verkeerd-geloof-aan-schandpaal-genageld>

2) Aangangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2021-2022, nr. 3119.